

Monumentnummer*: 523750

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82901/100

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tricht West Betuwe Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Geldermalsen I 191

Omschrijving**

Inleiding

Het GEMAAL van Beusichem naar Zoelmond, genaamd DE NEUST werd in 1926 gebouwd in traditionalistische trant met enige invloeden van de Amsterdamse School. Het ontwerp en de installatie werden verzorgd door het Landbouwhuis te Sneek. Het gemaal is vanaf 1869 ontstaan als het "Stoomgemaal van den dorpspolder Beusichem en Zoelmond". Het is gelegen aan de oostzijde van een sterke meander van de Linge ten westen van het dorp Tricht. Via het aan de noordzijde van de Lingedijk gesitueerde gemaal komen de Bisschopsgraaf en de Laaggraafsche Wetering op de Linge uit. Aan de oostzijde van Tricht bevindt zich een tweede gemaal dat de Linge verbindt met de Hooglandsche Wetering. De twee weteringen werden rond 1960 samengevoegd.

In 1926 werd het stoomgemaal vervangen door het huidige elektrische gemaal, vergelijkbaar met dat aan de oostzijde van Tricht. Van het oude gemaal resteren nog een tweetal gevelstenen, die in een van de gebouwen van het complex zijn opgenomen. De diverse onderdelen van het huidige complex zijn dus vanaf 1926 ontstaan. Onder de bescherming vallen uitsluitend het gemaal en de direct omringende en met de functie van het geheel samenhangende elementen, zoals het opmerkelijk gave interieur van de machinekamer en het 'basement' van het gebouw. Op de overige, van gemeentewege beschermde, complexonderdelen is de bescherming van rijkswege niet van toepassing.

Omschrijving

Het gemaalgebouwtje is vierkant en voorzien van een schilddak met rode verbeterde Hollandse pannen en een ontluchtingskoker op de nok. De ver overstekende goten zijn voorzien van een sierlijst. De VOORGEVEL van het gebouw heeft een middendeur met aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weerszijden een smal 3-ruits raam met een horizontale roedenverdeling. Onder het rechterraam bevindt zich een gevelsteen met daarop de volgende tekst "ANNO 1926 / DORPSPOLDER "TRICHT" GESTICHT ONDER BESTUUR VAN DE POLDERMEESTERS J.M. MERKENS, P.D. VAN BEUSICHEM, A. HUIJGEN EN DE SECRETARIS / ONTVANGER C.H. MIDDELKOOP / ONTWERP EN INSTALLATIE "HET LANDBOUWHUIS SNEEK" TE SNEEK". De LINKER- de RECHTER- en de ACHTERGEVEL van het gebouwtje bevatten elk twee 6-ruits raampjes. Onder de schuingeplaatste bakstenen raamdorpels loopt een omlopende rollaag. In het INTERIEUR bevinden zich twee pompen. De tegelvloer is in het verleden vernieuwd. Tussen de begane grond en de kapverdieping is geen vloer aangebracht.

Waardering

GEMAAL van Beusichem naar Zoelmond, genaamd DE NEUST uit 1926.

-\tVan architectuurhistorische waarde als vrij gaaf bewaard voorbeeld van een elektrisch gemaal uit 1926, gebouwd in traditionalistische trant met enige invloeden van de Amsterdamse School zoals de van een golf-motief voorziene gootlijst. Het gemaal valt op door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en is zorgvuldig gedetailleerd.

-\tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de Linge en het achterliggende gebied. Door de ligging direct aan de dijk en op het snijpunt van de Bisschopsgraaf en de Linge, heeft dit complex een markante positie in het landschap verkregen. Samen met het aan de oostzijde van het dorp Tricht gesitueerde gemaal is het gemaal De Neust van groot belang voor de historie van de waterhuishouding in dit gebied.

-\tVan cultuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een klein elektrisch gemaal uit het interbellum.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)